

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ na 2021 rok

Grudzień 2020

WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, zwany dalej „Programem”, określa zadania własne Gminy wynikające z art. 4¹, ust. 1 i ust 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.). Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, działalność wychowawczą i informacyjną, ograniczanie dostępności do alkoholu, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwania.

Program określa równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019r. poz 952 z późn. zm.).

Negatywnym skutkiem nadużywania alkoholu, narkotyków jest zjawisko przemocy. Gmina Kobylnica realizuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2011-2021, przyjęty Uchwałą Rady Gminy Kobylnica Nr VIII/91/2011 w dniu 26 maja 2011 roku.

Założenia niniejszego programu zostały uwzględnione w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kobylnica na lata 2016-2025” przyjętej Uchwałą NR XXII/174/2015 Rady Gminy Kobylnica z dnia 30 grudnia 2015r.

Gminny Program Profilaktyki i Uzależnień zgodny jest z założeniami Narodowego Programu Zdrowia, o który mowa w art. 9 Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019r., poz. 2365 z późn. zm.).

Uwzględniając cele wymienionych ustaw, oraz bazując na doświadczeniach osiągniętych podczas realizowanych dotychczas programów w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii Rada Gminy postanawia wprowadzić w życie niniejszy program.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na rok 2021 uwzględnione zostały wskazówki wynikające z *Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych* Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Finansową podstawę realizacji programu stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² pkt. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 2277 z późn. zm.).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Gminie Kobylnica może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów uzależnień po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W zależności od charakteru zgłaszanych zmian wymagane są także opinie lub uchwały Rady Gminy Kobylnica.

Rozdział I

Cele Programu

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień i zjawisk przemocy.
2. Zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.
3. Zwiększenie świadomości społecznej oraz promowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu, narkotyków, dopalaczy, przemocy i innych.

Rozdział II

Zadania do realizacji

- 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniami.**
 - 1) Prowadzenie rozmów motywujących do dobrowolnego podjęcia terapii przez osoby uzależnione.
 - 2) Realizacja podstawowej oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji i środków w Oddziałach Lecznictwa Odwykowego, Poradni Zdrowia Psychicznego w Słupsku, ul. Ziemowita 1 A, Samodzielnym Publicznym Specjalistycznym Psychiatrycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Słupsku, ul. Obrońców Wybrzeża 4.
 - 3) Realizacja zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych, współuzależnionych przez specjalistów w zakresie pomocy rodzinom dotkniętym problemem uzależnienia.
 - 4) Ponoszenie kosztów dotyczących sporządzanych przez biegłego psychiatrę i psychologa opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
 - 5) Pokrywanie kosztów sądowych i komorniczych związanych z kierowaniem wniosków do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego w placówce ambulatoryjnej lub oddziale stacjonarnym.
 - 6) Współpraca z grupami abstyntenckimi, ośrodkami leczenia odwykowego, klubami abstyntenckimi w zakresie wspierania, współfinansowania działań na rzecz środowisk trzeźwiejących (np. współorganizacja zjazdów integracyjnych, festynów, rajdów itp.) lub podnoszenia kwalifikacji osób pracujących w tych ośrodkach i klubach.
- 2. Udzielanie rodzinom, dzieciom, młodzieży dotkniętym patologiami, w których występują problemy uzależnień, pomocy: opiekuńczo - wychowawczej, społecznej, psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**
 - 1) Finansowanie zajęć i warsztatów w świetlicach środowiskowych dla dzieci w Szkołach Podstawowych w Kończewie, Kwakowie, Słonowicach, Sycewicach i Kobylnicy. Tematyka zajęć dotyczyć będzie m.in. budowania właściwych relacji w rodzinie, szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, substancji psychoaktywnych oraz miejsc, w których możliwe jest poszukiwanie pomocy w sytuacjach konfliktów rodzinnych, pomocy w odrabianiu zajęć domowych. Nadto przewiduje się prowadzenie zajęć w kołach zainteresowań.

- 2) Organizacja na terenie świetlic środowiskowych tzw. Grup Wsparcia dla dzieci oraz członków rodzin doznających przemocy prowadzonych przez specjalistów.
 - 3) Doposażenie świetlic środowiskowych w niezbędny sprzęt oraz pomoce niezbędne do prowadzenia zajęć.
 - 4) Pomoc finansowa w organizacji i prowadzeniu zajęć podczas trwania wypoczynku zimowego i letniego w opiekuńczo - wychowawczych świetlicach środowiskowych.
 - 5) Dofinansowanie wypoczynku letniego dzieci i młodzieży, podczas którego realizowane będą programy profilaktyczne.
 - 6) Zakup publikacji o tematyce profilaktycznej.
- 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów spowodowanymi uzależnieniami od alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych, oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w szczególności skierowanej do dzieci, młodzieży i rodziców.**
- 1) Współfinansowanie organizacji i realizacji lokalnych działań profilaktycznych na szczeblu gminnym, powiatowym oraz udział w ogólnopolskich kampaniach.
 - 2) Finansowanie programów, przedstawień teatralnych, spektakli, koncertów.
 - 3) Organizowanie alternatywnego spędzania czasu poprzez upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży – nauka pływania, program „Animators Sportu Dzieci i Młodzieży”.
 - 4) Współfinansowanie organizacji konkursów i imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym popularyzującym trzeźwość i zdrowy styl życia.
 - 5) Szkolenia osób podnoszących kwalifikacje zawodowe w zakresie profilaktyki obejmującej problematykę uzależnień, przemocy itp. w szczególności dla pracowników szkół, ośrodka pomocy społecznej, świetlic, policji, straży gminnej, wychowawców, kuratorów sądowych.
 - 6) Wspieranie inicjatyw młodzieży, stowarzyszeń oraz innych podmiotów propagujących zdrowy styl życia, trzeźwość i nie używanie innych środków uzależniających lub przemocy, udzielanie im porad oraz dofinansowania do imprez, kampanii, konkursów, upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki poprzez zakup kalendarzy, broszur, publikacji, plakatów, informatorów.
 - 7) W przypadku utworzenia Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Kobylnicy, planuje się dyżury interwencyjne, poradnictwo, pomoc psychologiczną, terapeutyczną dla rodzin z problemem uzależnień i przemocy z terenu Gminy Kobylnica.
 - 8) Współpraca z mediami w zakresie prezentacji zagadnień związanych z profilaktyką uzależnień.
- 4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.**
- 1) Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
 - 2) W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy kierowanie wniosków do organów ścigania.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- 1) Kontynuacja współpracy i współfinansowania organizacji pozarządowych, stowarzyszeń działających na rzecz dzieci, młodzieży, osób starszych w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym poprzez dotacje w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie w szczególności na: realizację działań profilaktycznych i opiekuńczo wychowawczych, prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych, środowiskowych z elementami socjoterapii, realizację zadań dotyczących udzielenia pomocy ofiarom przemocy domowej przez udzielenie rodzinom z terenu Gminy Kobylnica, w których występują uzależnienia lub przemoc zabezpieczenia schronienia, pomocy psychospołecznej i prawnej, organizację wypoczynku z programem socjoterapeutycznym lub profilaktycznym (kolonie, półkolonie, ferie, obozy), aktywizacja osób starszych i samotnych, organizacja dla dzieci i młodzieży imprez sportowo - rekreacyjnych popularyzujących trzeźwy i zdrowy styl życia, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych oraz ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z uzależnienia od alkoholu, substancji psychoaktywnych, środków odurzających, substancji psychotropowych, tytoniu i innych.
- 2) Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kobylnicy, oraz Posterunkiem Policji w Kobylnicy w zakresie sporządzania informacji dotyczących osób nadużywających alkoholu oraz informowania przez pracowników tych służb, osób nadużywających alkoholu i ich rodzin o możliwości uzyskania pomocy w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobylnicy.
- 3) Współpraca z różnymi instytucjami w zakresie wynajmu autokaru do przewozu dzieci i młodzieży na zajęcia profilaktyczne, koncerty, konkursy, kolonie i inne.
- 4) Wspieranie programów edukacyjnych, profilaktycznych i szkoleń w zakresie pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, oraz organizowania szkoleń dla sprzedawców i osób podających napoje alkoholowe na terenie gminy Kobylnica.
- 5) Zakup wyposażenia, materiałów biurowych, spożywczych na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 6) Wspieranie programów edukacyjno-informacyjnych o tematyce profilaktycznej dla mieszkańców Gminy Kobylnica.
- 7) Przeprowadzenie diagnozy skali zjawisk i zagrożeń zjawiskami patologii indywidualnej w środowisku młodzieży szkolnej oraz dorosłych mieszkańców Gminy Kobylnica, rozszerzona o zjawisko przemocy w rodzinie.
- 8) Przekazanie Miastu Słupsk, w drodze stosownego porozumienia, praw i obowiązków Gminy Kobylnica związanych z profilaktyką i wczesną terapią uzależnień osób korzystających z usług Słupskiego Ośrodka Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział III

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobylnicy.

Do zadań wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 2277 z późn. zm.) należy powołanie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujących działania w zakresie określonym w

art. 4¹, ust. 1 oraz podejmujących czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydają także opinie o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z odnośnymi uchwałami Rady Gminy, stanowiącą warunek wydania zezwolenia przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 3a w/w ustawy).

Wójt Gminy Kobylnica Zarządzeniem Nr 1/2007 z dnia 4 stycznia 2007r. powołał Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobylnicy, natomiast Zarządzeniem Nr 198/2012 z dnia 20 listopada 2012 r. określono regulamin pracy komisji.

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby posiadające podstawową wiedzę na temat problematyki uzależnień, przemocy w rodzinie, zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zgodnie z zaleceniami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W związku z nowymi metodami pracy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień członkowie komisji zobowiązani są do podnoszenia swoich kwalifikacji.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:

1. Podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione.
2. Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
3. Organizowanie szkoleń dla osób prowadzących detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych.
4. Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy w Kobylnicy dla przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
5. Opiniowanie wniosków dotyczących przyjmowania do wykonania szczegółowych zadań określonych w Gminnym Programie.

Rozdział IV

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w następującej wysokości:
 - a) członek komisji, niebędący jej przewodniczącym- 575 zł (brutto),
 - b) przewodniczący komisji- 880 zł (brutto).
2. Wynagrodzenie przysługuje za udział na posiedzeniach komisji.
3. Posiedzenia komisji odbywają się dwa razy w miesiącu od godziny 15³⁰ (w dniach określonych przez przewodniczącą komisji).
4. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może zwoływać i odbywać posiedzenia, z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość lub korespondencyjnie (zdalny tryb obradowania).
5. Obradowanie w trybie zdalnym zarządza przewodniczący komisji.
6. Za każdą nieobecność członka komisji w posiedzeniu komisji potrąca się ½ miesięcznego wynagrodzenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 7.
7. Postanowienia ust. 6 nie stosuje się w przypadku nieobecności członka komisji na posiedzeniu spowodowanej wyjazdem odbywanym w związku z działalnością Komisji.

8. Podstawą do wypłacania wynagrodzenia są miesięczne listy obecności, zatwierdzone przez przewodniczącego komisji.
9. W przypadku posiedzeń w trybie zdalnym podstawą do wypłacenia wynagrodzeń jest sporządzony ze spotkania protokół, w którym wymieniono uczestników danego posiedzenia.
10. Wypłata wynagrodzenia następuje do 10 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni.
11. Przy podróżach członka komisji, odbywanych w związku z działalnością Komisji na terenie Gminy Kobylnica (m.in. wyjazdach na okoliczność wydania opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy), jak i poza terenem Gminy Kobylnica, członkom komisji przysługuje zwrot kosztów podróży według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych na terenie kraju zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013r., poz. 167).

Rozdział V

Realizacji Programu służyć ma między innym następująca struktura instytucji:

1. Wójt Gminy Kobylnica.
2. Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Centrum Usług Wspólnych.
5. Gminne Centrum Kultury i Promocji.
6. Referat Straży Gminnej.
7. Podstawowa Opieka Zdrowotna.
8. Poradnia Terapii Uzależnień.
9. Poradnia Zdrowia Psychicznego.
10. Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii.
11. Policja.
12. Słupski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
13. Kluby Abstynenckie.
14. Lokalne media.
15. Organizacje pożytku publicznego.
16. Kościoły oraz inne podmioty.